

Ohlédnutí za rokem 2009 a výhled na rok 2010 v EU

Petr Zahradník

EU Office České spořitelny

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.

Poláčkova 1976/2

140 00 Praha 4

tel.: +420 261 073 308

fax: +420 224 641 301

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník

+420 261 073 019

pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička

+420 261 073 484

jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková

+420 261 073 308

asmolikova@csas.cz

Ohlédnutí za rokem 2009 v EU

V případě viditelných dopadů, dosažených v průběhu roku 2009, si zaslouží zmínit kupříkladu přijetí pravidel pro uskutečňování mezinárodních mobilních telefonních hovorů, jejich uvedení v platnost, mobilizace finančních zdrojů pro účely výzkumu k překonání závažných onemocnění (jako příklad lze uvést Alzheimerovu chorobu) a celá řada dalších kroků v oblasti konkrétních praktických politických opatření, jež vykazují přímý dopad na životy lidí a prostředí, v němž žijí, a to jak uvnitř, tak i vně hranic EU.

1. Vytváření podmínek směřujících k ekonomickému oživení

Jak jsme na mnoha místech našich příspěvků v Měsíčníku EU aktualit v průběhu roku 2009 zmínili a detailně popsali, EU a její jednotlivé členské státy během loňského roku přistoupily k rozsáhlé mobilizaci zdrojů, motivované jediným cílem – postavit evropské hospodářství zpět na nohy a ochránit obyvatele EU před dopady hospodářské krize především v oblasti zaměstnanosti.

Vlády EU, koordinovány Evropskou komisí, se pustily do rozsáhlých stabilizačních opatření v bankovním a finančním sektoru (v zemích, kde přijetí těchto opatření bylo nutné), který byl z pohledu důvěryhodnosti zejména otřesen a znejistěn po pádu americké investiční banky Lehman Brothers na podzim roku 2008. Opatření se primárně zaměřila na obnovu důvěry v sektor a ochranu lidí – jejich úspor a pracovních míst.

V rámci Plánu ekonomického oživení EU (EERP) je přibližně 5,5% unijního HDP reálně vpumpováno do ekonomiky (oproti podstatně vyšším dříve uváděným cifrám, jež měly především vést k uklidnění situace a současně prokázat jistou politickou rozhodnost při řešení krizových situací) z národních rozpočtů i rozpočtu EU. Zaměření tohoto Plánu je opět prioritně orientováno na pracovní místa, infrastrukturu a energetickou účinnost. EU rovněž urychlila přednostní financování v rámci schémat EU pro regionální pomoc a zajistila takto dodatečných 6,25 mld. EUR ve prospěch podnícení re-startovacích aktivit s dopadem na dosažení lokálního hospodářského růstu.

Evropský globalizační přizpůsobovací fond dále nabízí nové příležitosti (doposud nevyužité příjmy v České republice) pracovníkům, kteří ztratili pracovní místo. V průběhu roku 2009 přibližně 16.000 pracovníků v sektorech automobilového průmyslu, textilního průmyslu či stavebnictví získalo v rámci něj finanční podporu; Evropská komise schválila žádosti pro tento účel v celkové sumě 60 mil. EUR.

V eurozóně i ve většině ostatních zemí EU byly úrokové sazby sníženy na rekordně nízké hodnoty. Evropská komise předložila balíček radikálních reforem prostředí finančních trhů, směřující k výraznému omezení nezodpovědného jednání a chování a k zajištění toho, aby finanční instituce byly řádným způsobem dozorovány a zaměřovaly se na odpovídající výkon jejich primárního poslání – zajišťovat proces finančního zprostředkování mezi věřiteli (vkladateli, investory) a dlužníky (vypůjčovatelé). Postoj EU se stal vodítkem pro uskutečnění obdobných kroků i v širším geografickém rámci, když na úrovni celé skupiny G20 došlo k přijetí totožných či velmi obdobných opatření.

V případě potřeby externí finanční pomoci ve prospěch některých ekonomik EU – především Maďarska, Lotyšska a Rumunska – vstoupila do tohoto procesu i EU poskytnutím půjček v souhrnné výši 15 mld. EUR.

Makroekonomické a fiskální priority druhé poloviny roku 2009 pak byly především ve znamení počátku konsolidace krizí těžce zkoušených systémů veřejných financí a současně pak i v pozvolném formování strategií přechodu od krizově zaměřených parametrů hospodářské politiky ke standardně pojímaným nástrojům a jejich parametrům (exit strategy).

2. Zlevnění mobilních telefonátů napříč EU

Počínaje rokem 2009 mohou Evropané v celé EU používat mobilní telefony snadněji a levněji, což je výsledkem úsilí EU o zajištění nižších nákladů telefonování a jednoduššího spojení.

Od července 2009 používají Evropané své mobilní telefony při cestách do jiných zemí EU pro zasílání textových zpráv levněji. Tyto změny jsou výsledkem zavedení nových pravidel, od jejichž používání je očekáváno snížení roamingových účtů cestovatelů za volným časem i profesionálními povinnostmi o přibližně 60 %. Posílání textové zprávy ze zahraničí v rámci EU nyní stojí maximálně 0,11 EUR – téměř třikrát méně v porovnání s předchozím průměrem EU.

Hovory jsou dokonce ještě levnější v porovnání s předchozím obdobím a procedura sekundového účtování vede k finančním úsporám volajících, kteří nyní hradí pouze skutečnou délku každého svého hovoru. Uskutečnění hovoru v rámci roamingu do jiné země EU nesmí být nyní dražší než 0,43 EUR za minutu nebo 0,19 EUR za příchozí hovor.

Využívání internetu, legální stahování filmů či posílání fotografií prostřednictvím mobilní telefonie může být nyní činěno beze strachu ze „šoku z obdrženého účtu“ za používání roamingu, což vyplývá z limitů, které jsou spotřebitelům (uživatelům) v plném rozsahu dostupné od 1.3. 2010.

3. Shromáždění zdrojů k boji proti demenci

Na každého občana udeří nějaké onemocnění. EU stála za realizací lékařského výzkumu v mnoha prioritních oblastech.

Stále se vyskytuje více nemocí než úspěšných postupů jejich léčení – což může být například krutě demonstrováno na příkladu rostoucího výskytu Alzheimerovy choroby. Výzkumníci se stále pokoušejí identifikovat mnoho z procesů, které způsobují onemocnění, takže mohou být rozvíjeny nové postupy léčení.

Aby došlo k přesnějšímu zaměření výzkumu v Evropě, vytvořila EU zvláštní program ke zvýšení šancí nalezení a objevení nových lékařských postupů. V rámci této „Iniciativy inovativní medicíny“ má být alokováno až 2 mld. EUR, jež mají vést k propojení průmyslových odvětví s akademickými kruhy ve specifických projektech, jež mají odstranit úzká místa, která často zpomalují přesun od nové vědy a vědeckých poznatků k novým lékařským postupům.

EU rovněž koordinuje práce zaměřené na prevenci, diagnostiku, lékařské postupy a péči. Podporuje výzkum týkající se virových onemocnění. Projektové návrhy týkající se chřipky budou generovat větší vzhled do způsobů jejího přenosu a dozoru nad ní a umožní rozvinout zvláštní terapii, včetně té, která se týká chřipky H1N1.

V červenci 2009 učinila Komise nové kroky týkající se lékařských postupů v případě Alzheimerovy choroby a dalších forem demence – které v současné době postihují více než 7 milionů obětí v celé EU – a jež pravděpodobně v průběhu příštích 20 let zasáhne snad až dvojnásobný počet osob v porovnání s dnešním stavem. Evropská komise rovněž podporuje sdružování národních zdrojů prostřednictvím společného programování investic do lékařského výzkumu. Od roku 2002 vložila EU téměř 175 mil. EUR do výzkumu mozku a stárnutí.

4. Nastavení nového světla do tématu změny klimatu

Každý může napomoci ochraně naší planety – a současně při tom může ušetřit i peníze. EU učinila možným zabránit přibližně 32 mil. tun emisí CO₂ při spínání vypínače světla. Od září 2009 začaly být staré a energeticky náročné žárovky nahrazovány lepšími alternativami, které déle vydrží a využívají méně energie.

Nová pravidla, jež byla zavedena během roku 2009, nyní zlepšují energetickou účinnost lamp v domácnostech i osvětlení v kancelářích, na ulicích i v průmyslových provozech. Do roku 2020 budou tato šetřit přibližně nynější roční spotřebu energie v Belgii, nebo ekvivalent 23 milionů evropských domácností bude moci využívat proud bez použití jakékoliv energie.

Do konce roku 2012 se staré žárovky stanou záležitostí minulosti, zatímco nová ekologicky navržená pravidla zlepší energetickou účinnost každodenních přístrojů a spotřebičů, včetně televizorů, lednic a mrazicích boxů. Opatření doposud přijatá mají ušetřit více než 12 % celkové spotřeby elektřiny využitě v EU každý rok do roku 2020 – více než kombinovaná roční spotřeba elektřiny francouzských a německých domácností.

Tyto regulace představují praktický příklad toho, jak EU určuje směr úsilí proti změně klimatu. Znamená to, že škodlivé emise budou sníženy, zatímco každý rok Evropa ušetří přibližně 50 mld. EUR, jež mohou být realokovány do její ekonomiky.

5. Boj s hladem v nejchudších zemích světa

Jak Potravinová facilitata čítající 1 mld. EUR v roce 2009 jasně ukázala, EU hledí jak mimo své hranice, tak i dovnitř sebe sama ve svém úsilí o zlepšení života lidí prostřednictvím opatření proti chudobě a hladu napříč celou zeměkouli.

EU chrání více než miliardu lidí v Africe, Asii a Latinské Americe od hladovění. V roce 2009 zajistila Potravinová facilitata v částce 1 mld. EUR rychlou a masivní podporu malometrážním farmářům na rozvoj zemědělské výroby v 50 zemích, kde populace strádá vlivem zhoršení potravinového zabezpečení, způsobeným vysokými cenami potravin a hospodářskou krizí. EU pomáhá kupovat hnojiva a osivo, zajišťovat bezpečné struktury a systémy pro nejhroženější a

poskytovat mikro-úvěry místním farmářům; dále napomáhá zlepšování dopravy ve venkovských oblastech a zajišťuje potřebný profesní výcvik. Zajišťuje přibližně 60 % globální rozvojové pomoci, čímž se stává největším světovým dárce.

V Zimbabwe například obdrželo 176.000 farmářů osivo a hnojivo, což by mohlo napomoci zdvojnásobit tradiční výrobu potravin v zemi. V Bangladéši byl podpořen projekt generující příležitosti zaměstnání pro 78.000 ohrožených zemědělských domácností – to jsou pouze dva namátkové příklady toho, jak EU napomohla potravinové nabídce v rozvojových zemích.

Evropská komise rovněž postavila potravinové zabezpečení do centra své rozvojové asistence. Přispěje přibližně 3 mld. EUR v rámci iniciativy týkající se globálního zabezpečení potravin, schválené světovými leadery na summitu G8 v roce 2009.

6. Ochrana zvířat na pevnině a v oceánech

EU působí v bezpečí způsobů pomoci svým občanům, ale bohatství fauny zůstává rovněž významným předmětem zájmu.

Komerční lov tuleňů má v Evropě pár zastánců; během roku 2009 byla schválena legislativa limitující prodej tuleních produktů. EU nemůže zakázat lov tuleňů, ale nyní rozhodla, že je ilegální umísťovat tulení produkty na trh.

Stejná obava o zvířata ve volné přírodě vedla Evropskou komisi k návrhu akčního plánu o ochraně žraloků. Nadměrné lovení je vytlačuje na pokraj vyhynutí. Nynější výlovy žraloků a příbuzných druhů plavidly EU se pohybují okolo 100.000 tun každý rok. Takže EU se zaměřuje na redukcii výlovu žraloků v mořských hlubinách na nulu do roku 2010 a k podpoře udržitelných politik, které zajistí přežití všech druhů žraloků.

Dokonce i v mnohem bližší sféře ochrany potravin působila EU v roce 2009 ve směru zlepšení péče, když vstoupila v platnost nová pravidla pro zlepšení podmínek zvířat v čase jejich porážky na jatkách a směrem k zajištění toho, aby nezbytné úkony byly provedeny humánně.

7. Péče o životní prostředí: od pesticidů k pohonným hmotám

Aby se životní prostředí udrželo tak čisté, jak je to jen možné, vytvořila EU nová pravidla o redukcii škodlivých znečišťovatelů.

Pokaždé, když tankujeme do našich aut pohonné hmoty, některé částice unikají do atmosféry. Benzen ve výparech pohonných hmot může způsobovat rakovinu a rovněž přispívá k tvorbě přízemní hladiny ozónu (smogu), který je jedním ze znečišťovatelů ovzduší s neškodlivějšími účinky. V roce 2009 přijala EU legislativu zavazující čerpací stanice k zavedení systémů, které budou bránit a regulovat tyto škodlivé výpary.

Se stejným cílem udržení životního prostředí v Evropě v čistém stavu se EU snažila v nových pravidlech zajistit, aby farmáři – používající hnojení pesticidy – byli mimořádně opatrní a nezpůsobili škody lidskému zdraví, životu ve volné přírodě a životnímu prostředí. Evropané sdílejí v relativně velké koncentraci vzácné přírodní zdroje jako voda, vzduch a půda, takže i jejich ochrana potřebuje být sladěná a celoevropská.

Nová pravidla o používání pesticidů vyžadují jejich udržitelné použití a limitují jejich využívání, jež může vyvolat nehody a poruchy s ničivým dopadem – například je zakázáno nebezpečné nakládání s nimi, jejich využívání na chybném či poruchovém zařízení nebo provádění zbytných postřiků, které se šíří nekontrolovaně do prostoru. Legislativa rovněž posouvá zaměření pryč od chemikálií směrem k integrovaným systémům managementu proti škůdcům, v nichž strategie ochrany rostlin jsou navrženy ve prospěch podpory přírodních kontrolních mechanismů.

8. Udržení on-line nakupování bez sporů, zmatků a těžkostí

Internet pomohl mnoha maloobchodníkům rozšířit jejich dosah a akční rádius – což je zajisté dobrá věc za předpokladu, že občan a zákazník rovněž dostává férový obchod.

Pátrání kompetentních institucí EU po webových stránkách prodávajících elektronické zboží jako například digitální kamery a mobilní telefony ukázalo, že více než polovina z nich neposkytovala zákazníkům práva, k nimž byla podle legislativy EU zavázána. Přehled rovněž odhalil existenci zkreslujících až nepravdivých informací na webových stránkách, jež se týkají celkových nákladů pořízení nabízeného produktu nebo služby, nebo neúplných kontaktních informačních detailů prodávajícího obchodníka.

Pátání zahrnuje 200 z největších webových stránek v EU prodávajících osobní hudební přehrávače, přehrávače DVD, počítačové vybavení, herní konzole a další elektronické zboží. Výsledkem je, že kompetentní národní úřady si nyní vynucují zlepšení zjištěného stavu.

Podobné praktiky byly nalezeny i v případě stránek prodávajících letenky – především pak zkrácené a matoucí informace o cenách i přepravních podmínkách, případně používání unfair obchodní praktiky. Přesto v této oblasti byla velmi rychle zjednána viditelná náprava a nynější situace již vykazuje podstatně příznivější stav.

9. *Obnova evropských teritorií v případě přírodní pohromy*

Solidarita představuje jednu z nejcennějších hodnot, na nichž je projekt Evropské unie postaven; během roku 2009 země EU měly příležitost jednat velmi rychle a flexibilně ve směru podpory jiného teritoria EU, jež bylo postiženo přírodní pohromou; projevem reakce bylo poskytnutí finanční, naturální a lidské pomoci.

Zemětřesení v italském Abruzzu v dubnu 2009 způsobilo fyzické otřesy napříč Itálií a vyvolalo emotivní reakce napříč celou Evropou. Vážnost situace a zjevná potřeba nouzové pomoci vyprovokovala okamžitou reakci. Vedle usmrcených a zraněných přišly tisíce osob o svá obydlí. Tato tragédie prakticky zcela ochromila a paralyzovala regionální ekonomiku.

Cíl rekonstruovat tuto oblast v co nejkratším čase je nyní logickým vyústěním vzniklé situace; EU v této souvislosti plánuje udělit grant ve výši téměř půl miliardy eur ve prospěch Itálie při vypořádání následků tohoto zemětřesení. Finanční podpora již přišla z Fondu solidarity EU (vzniklého v roce 2002 pro řešení následků rozsáhlých záplav především v teritoriu střední Evropy, včetně ČR). Zemětřesení v Abruzzu však představuje největší a nejzávažnější neštěstí, vůči kterému byly použity prostředky Fondu solidarity od jeho založení. Peníze pomohly zajistit přechodné bydlení, opravit elektrárny a teplárny, sítě vody a silnice, a vyčistit pobourané a zdevastované vesnice.

Další finanční pomoc se podílí na revitalizaci hospodářství prostřednictvím asistence malým firmám, renovace veřejných objektů a podpory turismu. Financováno je rovněž obnovování činnosti sportovních a kulturních uskupení, s cílem povzbuzení 27.000 studentů v oblasti, aby zde tito i nadále zůstali a nerozhodli se trávit svůj studentský čas v jiných regionech Itálie. Jejich přítomnost představuje významný ekonomický faktor pro rozvoj tohoto regionu.

10. *„Value for money“ klientům bank*

EU vytvořila jednotný trh, který poskytuje nemalou škálu přínosů občanům i firmám. Instituce EU se nyní ujistí, že a zda banky a finanční instituce ze zákona podřízené regulačním pravidlům poskytují svým zákazníkům férový obchod.

Tam, kde se jeví, že banky uplatňují vysokou hladinu zpoplatnění svých retailových služeb, kompetentní orgány EU začínají pozorovat a pátrat po příčinách této situace; a tam, kde je to nutné, požaduje zlepšení postoje k zákazníkům.

Studie Evropské komise o retailových finančních službách odhalila problémy se způsobem, jímž banky informují a radí svým zákazníkům. Experti zpracovávající tuto studii identifikovali například bankovní poplatky, jež byly specifikovány tak nejasně, že bylo nutné dodatečně kontaktovat banku a požadovat vysvětlení skutečných nákladů vedení a správy účtu.

Legislativa EU, jež vstoupila v platnost během roku 2009, umožní uživatelům kreditních karet usilovat o plnou refundaci, pokud zjistí, že výše bankovních poplatků byla stanovena nadměrně. Banky budou muset reagovat s odpovědí do 10 dnů.

EU vyvíjí aktivity směrem k cílovému stavu, v němž by mělo být umožněno zákazníkům, firmám, velkým obchodním společnostem a institucím veřejné administrativy provádět platby za stejných podmínek v rámci celé EU podle tak snadného režimu procedur a pravidel, jaký existuje v případě služeb poskytovaných v rámci domácí země.

Uvedený výčet přinesl extrakt 10 vybraných oblastí, jímž evropské integrační dění v roce 2009 přineslo zřejmý a hmatatelný efekt. Nicméně, proces vytváření prostředí a obsahu skutečné Evropské unie rokem 2009 zdaleka neskončil a další příspěvek k dosažení cílové vize lze očekávat v roce 2010. Na jaké z pravidelných a svým způsobem symbolických záležitostí bychom se měli v roce letošním rovněž připravit?

Výhled do roku 2010 v EU

2010: Evropský rok boje s chudobou a sociálním vyloučením

Od roku 1983 je každý rok 2010 ve vnímání institucí EU zasvěcen jednomu konkrétnímu tématu; tentokrát ono téma zní: „2010: Evropský rok boje s chudobou a sociálním vyloučením“. Boj s chudobou a sociálním vyloučením se řadí mezi hlavní cíle EU a jejích členských států.

V březnu 2000, při příležitosti zahájení procesu Lisabonské strategie, šéfové států a vlád EU se zavázali učinit rozhodující krok ve směru vymýcení chudoby do roku 2010. Bez ohledu na vykonané úsilí žije stále významná proporce evropské populace ve stavu nouze, s omezeným či žádným přístupem k základním službám typu zdravotnické péče.

Tento stav věcí není v souladu se společnými hodnotami EU ohledně solidarity a sociální spravedlnosti.

Vybraná fakta dokumentující aktuálnost boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Naše systémy sociální ochrany patří mezi nejrozvinutější na světě, avšak i v současnosti stále příliš mnoho Evropanů přežívá v podmínkách chudoby, jež nabývá nejrůznějších podob:

- 79 miliónů osob žije pod úrovní hranice chudoby (definované výší 60 % osobního příjmu v jejich vlastní zemi, vypočtené mediánem);
- jeden Evropan z 10 žije v domácnosti, kde její žádný člen nepracuje;
- pro 8 % Evropanů není pracovní příležitost cestou, jak se vymanit z chudoby;
- 19 % dětí žije pod hrozbou chudoby; 19 miliónů dětí je chudobou zasaženo; tato čísla podle věkové struktury jsou horší, než v jakémkoliv jiném zbytku (vzorku) populace.

Proč je tedy rok 2010 rokem boje s chudobou a sociálním vyloučením? Chudoba a sociální vyloučení nejenom brání zlepšení životní situace jednotlivců, brání jejich schopnosti být aktivní součástí života moderní společnosti; podvazují hospodářský rozvoj.

EU zamýšlí znovu si připomenout význam kolektivní zodpovědnosti při odstraňování chudoby. To bezpochyby zavazuje klíčové rozhodovatele; ale rovněž volá po reakci ze strany aktivních osobností ve veřejném i soukromém sektoru. Evropský rok tak bude usilovat o to, aby byli dostatečně vyslyšeni ti, kteří vykazují každodenní úspěšnou zkušenost s bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

V rámci Evropského roku 2010 v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení byly stanoveny čtyři inter-disciplinární cíle:

- uznání; uznání nejzákladnějšího práva osob, jež mají zkušenost s chudobou a sociálním vyloučením, žít v důstojnosti a stát se aktivní součástí společnosti;
- sdílená zodpovědnost a účast; posílení veřejné podpory ve prospěch politik sociálního začleňování; zdůrazňování kolektivní a individuální zodpovědnosti v boji s chudobou a sociálním vyloučením; posílení závazku všech klíčových veřejných i soukromých aktérů;
- soudržnost; posílení soudržnosti společnosti, kde nejsou pochybnosti o tom, že společnost jako taková nemá žádný prospěch z toho, že uvnitř jí samé bují chudoba a sociální nerovnost;
- závazek a praktické aktivity; obnovení závazku EU a jejích členských států v úsilí o odstraňování chudoby a sociálního vyloučení.

Pro zajištění těchto cílů byl dán rozpočet ve výši nejméně 26 mil. EUR, z nichž 17 mil. EUR činí příspěvek z rozpočtu EU.

Španělské předsednictví Radě EU

Význam španělského předsednictví mj. spočívá v tom, že Španělsko se stalo první zemí, jež přebírá rotující předsednictví (na období 1. ledna až 30. června 2010) v souladu s čerstvě v platnost uvedenou Lisabonskou smlouvou (v podmínkách ustanovení pozic stálého předsedy Evropské rady a vysoké představitelky EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku).

Španělské předsednictví je současně vedeno v úzké koordinaci s následujícími dvěma předsednickými zeměmi – Belgií (ve druhé polovině letošního roku) a Maďarskem (pro první polovinu příštího roku) – s nimiž vytváří „předsednické trio“ (zveřejněné společné logo symbolizuje jejich úzké partnerství, jež má být deklarováno i vysokou mírou obsahové konzistence projednávané agendy).

Španělsko se bude hned zpočátku patrně potýkat s faktem, že horlivě očekávaná konference o změnách klimatu v Kodani v prosinci 2009 skončila doposud nezávazným patem; potřebnost uspokojivého vyřešení této nanejvýš důležité záležitosti zřejmě povede k pokračování diskuse nad tímto tématem i pod španělskou taktovkou.

Španělsko, jehož ekonomika je z těch velmi výrazně zasažených hospodářskou krizí – především v podobě rekordního nárůstu nezaměstnanosti, se velmi silně zaměřuje na pokračování aktivit podporujících proces pozvolného ožívání evropské ekonomiky z nastalé recese.

Ekonomická témata se budou soustřeďovat i na aktualizaci procesu Lisabonské strategie a především na podobu rozpočtových návrhů finanční perspektivy EU po roce 2013.

Španělské předsednictví se opírá o čtyři prioritní oblasti:

1. ekonomika; její oživení z ekonomické krize a tvorba nových pracovních míst;
2. implementace Lisabonské smlouvy;
3. rozvoj politik zaměřených na blaho občanů, s prioritním zaměřením na genderovou rovnost;
4. zahraniční záležitosti; úsilí napomáhající tomu, aby se EU stala skutečným globálním hráčem.

Vedle těchto priorit nejvyššího řádu pracuje španělské předsednictví s ještě dalšími významnými prioritními oblastmi:

- posílení evropského prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, se speciálním důrazem na boj proti terorismu a přehodnocení imigračních a azylových politik EU;
- zesílení politik EU vůči tzv. „ultra-periferním“ regionům, zahrnujícím Guadeloupe, Francouzskou Guayanu, Martinique, Réunion, Azory, Kanárské ostrovy a Madeiru;
- podpora nového nízko-uhlíkového energetického modelu aplikovaného s ohledem na probíhající trend klimat. změn;
- definování podmínek a parametrů dlouhodobého rozpočtového plánovacího období EU na léta 2014 – 2020.

Důležité termínové milníky španělské předsednictví:

18. ledna	Prezentování priorit španělského předsednictví před Evropským parlamentem
11. – 19. ledna	Slyšení nominovaných členů Evropské komise v Evropském parlamentu
21. ledna	Zahájení Evropského roku boje s chudobou a sociálním vyčleněním
26. ledna	Hlasování v Evropském parlamentu o nominačním složení nové Evropské komise
11. února	Konání mimořádného summitu šéfů států a vlád EU k ekonomické situaci v Evropě
březen	Jarní summit EU, od něhož se očekává přijetí „post-lisabonské“ strategie EU 2020
5. – 6. března	Neformální meeting ministrů zahraničí v Cordobě
8. března	Summit EU – Maroko v Granadě
10. dubna	Summit EU – Pakistán v Madridu
14. května	Summit EU – Mexiko v Santanderu
červen	Summit EU; jsou předpokládány závěry tzv. Reflexní skupiny ke zveřejnění
5. – 6. června	Summit EU – Egypt v Barceloně
7. července	Druhý summit Unie Středomoří v Barceloně (již po termínu španělského předsednictví)

Evropské město kultury 2010

Se vstupem do nového roku 2010 jsme byli rovněž svědky střídání čestného titulu „Evropské město kultury“. Rakouský Linz a litevský Vilnius pro rok 2010 vystřídala nová sestava – německé průmyslové město Essen a přilehlá lokalita stejně průmyslového Porúří; historické maďarské město Pécs a perla evropsko-asijského pomezí, turecký skvost Istanbul. Letošní volba evropských měst kultury se nese ve znamení hudby, divadla, tance filmu a literatury a přepestrá paleta událostí pro místní i návštěvníky je připravena ve všech třech z nich.

Ombudsman

Loňské volby do Evropského parlamentu a probíhající procedura ustanovení nových členů Evropské komise trochu zastínila další významnou personální záležitost. 19. ledna 2010 by měl být Evropským parlamentem zvolen nový Evropský ombudsman.

Ekonomika

Kdybychom však na rok 2010 nehleděli prizmatem jednorázových událostí, ale optikou jeho věcné náplně, i v tomto roce bude patrně nejpodstatnějším tématem pro výkon politik EU ekonomika. I proto jí budeme věnovat specifickou pozornost na tomto místě v příštím čísle Měsíčníku EU aktualit.